Наше Слово

УКРАЇНСЬКИЙ ТИЖНЕВИК
TYGODNIK UKRAIŃSKI
UKRAINIAN WEEKLY

Рік LXXI № 12 (3579) Варшава, 22 березня 2026 року, Ціна / Cena 7 zł (vat = 8%) INDEKS 366609 ISSN 0027-8254 Інтернет-версія газети nasze-slowo.pl



Волонтерка з Перемишля стала лауреаткою польсько-української премії«Портрети сестринства». с. 2

Вшанування жертв Павлокоми. с. 3

«Будемо їздити з допомогою до кінця». с. 9

ISSN 027-8254
12
9 770027 825269

eprasa.pl 5f27c1068a

ТЕМА НОМЕРА

Павло ЛОЗА
Фото з фейсбук-сторінки Ольги Соляр

Волонтерка з Перемишля стала лауреаткою польсько-української премії «Портрети сестринства»

У Варшаві 9 березня відбулась церемонія нагородження жінок за відвагу, порятунок і підтримку інших під час війни, а також вагомий внесок в укріплення польсько-українського сестринства й діалогу. Цього року премію «Портрети сестринства» отримала, зокрема, представниця української громади з Перемишля Ольга Соляр.

Журі обрало переможниць з-поміж тринадцяти номінанток, серед яких було шість польок і сім українок.

Переможницею в номінації «Портрети сестринства» з польського боку стала Ольга Соляр. Етнологиня та антропологиня з Перемишля, перекладачка та співзасновниця фонду «Магія Карпат» їздить з допомогою українським військовим на передову ще з 2014 року.

Від початку повномасштабного вторгнення вона допомагає та підтримує 128-му окрему важку механізовану бригаду «Дике поле», про що написала книгу «Дике поле. Воєнна історія». Крім допомоги бійцям, волонтерка здійснює гуманітарні місії до містечок і сіл на сході України, документуючи життя українськомовного населення.



Ольга Соляр та Катерина Поліщук (позивний Пташка)

Ольга Соляр приїхала на один день із прифронтової зони Запоріжжя, щоб взяти участь в премії. Як вона зазначає, історії, які лунали зі сцени під час церемонії нагородження, «глибоко її зворушили».

«У мене відчуття, що я зараз знаходжусь в казці у світі добра», – говорила перемишлянка, наголошуючи, що для неї ця війна – на виживання, і вона не уявляє собі, як може не допомагати.

«Можливо, це слоган, але дійсно немає вільної Польщі без вільної України. І я абсолютно впевнена, що, підтримуючи Україну, ми підтримуємо нашу безпеку і безпеку всієї Європи», – зазначила волонтерка.

«Коли я їжджу у прифронтові зони і опиняюся серед військових чи цивільного населення, яке не змогло звідти виїхати, бачу, що це найбільш соціально ізольовані люди. Це літні люди, позбавлені фінансових чи медичних можливостей, щоб тікати. Коли везу їм допомогу з Польщі, то завжди підкреслюю, що це – від поляків, від Польщі. Багато з тих людей ціле життя працювало в колгоспі. Для них Польща є абстрактною країною, але водночас допомога їх надихає, що вони не самі», – наголосила Ольга Соляр.

Переможницею в номінації «Портрети сестринства» з українського боку поважна капітула обрала Андріану Сусак, військову, співзасновницю і лідерку жіночого ветеранського руху VETERANKA. Андріана не тільки воює в гарячих точках, але й змінює структуру війська, лобіює інтереси України за кордоном. Як лідерка організації VETERANKA вона з командою домоглася реальних, а не символічних змін, зокрема, відкриття 63 бойових посад для жінок у війську.

Своєю чергою премію від читачів і читачок отримала Катерина Поліщук, відома як Пташка. Вона – символ незламності Маріуполя, медикиня, що була на Азовсталі та рятувала поранених, хоча сама теж отримала поранення. Пережила полон і сьогодні продовжує боротьбу, зберігаючи пам'ять про тих, хто не повернувся. Торік Катерина офіційно долучилася до ЗСУ.

Також цього року вперше журі вирішило відзначити одну з номінованих жінок особливою нагородою. За виняткове милосердя й служіння людям у потребі протягом довгих років премію отримала сестра Малґожата Хмелевська – філантропка, керівниця фонду «Будинки спільноти „Хліб життя"».

Під час церемонії українських та польських волонтерок привітав, зокрема, віцемініст закордонних справ Польщі Марцін Босацький, який зазначив, що сьогоднішні «Портрети сестринства» є виявом вдячності українським і польським жінкам, які щодня доводять, що солідарність має жіноче обличчя.

«Сьогодні ми вшановуємо обраних активісток, хоча насправді віддаємо шану тисячам, а може, й десяткам, сотням тисяч жінок, які з перших днів війни підтримують інших», – говорив Марцін Босацький. Віцемініст додав, що, на його думку, номінантки на премію є частиною історії, яку творять жінки, котрі часто діють тихо, але з величезною рішучістю.

«Саме вони доводять, що сестринство не є абстракцією. Це практика, яка рятує життя. Щиро дякую вам за вашу силу, чуйність і непохитність у час, коли світ потребує світла. Ви вмієте його нести», – підсумував польський політик.

Водночас посол України в Польщі Василь Боднар вручив подяки польським підприємцям, які підтримали акцію «Тепло з Польщі до Києва». Дипломат також зацитував лист від міністра закордонних справ України Андрія Сибіги.

У листі до усіх номінанток цьогорічної премії очільник МЗС України, зокрема, написав: «Такі ініціативи зміцнюють довіру між нашими народами й роблять українсько-польське партнерство міцнішим. Ваша праця, відданість і мужність є прикладом справжнього лідерства та джерелом натхнення для багатьох людей».

Нагадаємо, що премію «Портрети сестринства» створила редакція Sestry.eu. Нагородою видання хотіло відзначити жінок, котрі завдяки своїй активній громадянській позиції, людяності й готовності до самопожертви об'єднуються, щоб підтримати тих, хто цього найбільше потребує. Метою відзнаки є підкреслити внесок жінок у захист демократії в Європі та світі.

Sestry.eu («Сестри») – міжнародний інтернет-журнал для жінок з України. Його очолює журналістка українського «Еспресо ТВ» Марія Гурська. Редакційна команда складається переважно з українських журналісток, колишніх редакторів і журналістів «Ґазети виборчої». ●

eprasa.pl 5f27c1068a

Павло ЛОЗА
Фото автора статті

Вшанування жертв Павлокоми

Українські дипломати, представники влади Підкарпаття та українських організацій зустрілися 7 березня у Павлокомі, щоб вшанувати пам'ять трагічно загиблих там у 1945 році українців. Учасники урочистості також згадали польських мешканців села, загиблих у 40-х роках.

Традиційно віче з нагоди вшанування пам'яті жертв було організовано на кладовищі-меморіалі. Нагадаємо, що 1-3 березня 1945 року члени нерозформованих підрозділів Армії Крайової вбили 366 мирних жителів Павлокоми. Меморіал на згадку про трагічні події було відкрито в травні 2006 року за участі президентів Польщі та України – Леха Качинського та Віктора Ющенка.

Після панахиди біля пам'ятника, яку очолили греко-католицькі священники отець Богдан Кішко з парафії у Мокрому та отець Дмитро Лавренюк з парафії у Перемишлі, делегації поклали вінки та запалили свічки на могилах жертв цієї трагедії.

Вітаючи гостей, голова Перемиського відділу Об'єднання українців у Польщі Ігор Горків зазначив, що такі зустрічі відбуваються не лише для спільного вшанування жертв, але й щоб дивитися на те, що може чекати на Польщу й Україну попереду.

– Ми тут, тому що розуміємо, що повага, співпраця й довіра до сьогодення та майбутнього – це один із найкращих проявів пам'яті про ненависть між поляками та українцями у XX столітті, – говорив представник перемиського ОУП, котре виступило організатором події.

Діяч Об'єднання додав, що відзначення є теж одним зі способів протистояти російській війні та спробам росіян роз'єднати і забрати майбутнє в українців та поляків.



Хрест в пам'ять польських жителів села Павлокома



– Майбутнє, яке втратили, зокрема, жителі Павлокоми. Нехай всі ці жертви спочивають з миром – і у Павлокомі, і по всьому регіону, – звернувся до присутніх Ігор Горків.

Своєю чергою посол України у Польщі Василь Боднар підкреслив важливість вшанування пам'яті усіх українців та поляків з обох боків кордону. Він вказав на міцність українсько-польського братерства, нагадуючи, що у минулому інші європейські народи, які ворогували між собою, знайшли силу помиритися, поховати загиблих – і зараз творять ЄС.

– Ми, українці й поляки, також ідемо дорогою єднання. Ця дорога єднання – це не просто слова, а сьогоднішня урочистість, і пошуки, й ексгумації. Тут українська сторона декларує повну готовність до того, щоб продовжувати процес вшанування спільної пам'яті, – сказав Василь Боднар, зазначивши, що нещодавно українська влада видала дозволи на пошуки й ексгумації на території України.

Посол теж висловив слова вдячності для Польщі за сьогоднішню підтримку України.

Крім Василя Боднара, який приїхав разом з дружиною Катериною, у відзначенні 81-ї річниці трагічних подій у селі Павлокома взяли участь інші дипломати. Серед них – генеральний консул України в Любліні Олег Куць, консул України в Ряшеві Василь Йордан, третій секретар Посольства України Василь Мельничук. Присутнім був теж почесний консул України у Перемишлі Олександр Бачик, який багато років доглядає за меморіалом у Павлокомі. Підкарпатського воєводу представляла Марія Ґнап, заступниця директора департаменту соціальної політики. На вшанування прийшли й представники громади: директорка школи ім. Маркіяна Шашкевича у Перемишлі Йоанна Баран, діячі ОУП, організації «Пам'ять і спадщина», Пласту-Польща та інші.

Учасники урочистості також поклали вінки до пам'ятника біля римо-католицького костелу. Пам'ятний хрест, який було встановлено на знак вшанування поляків, загиблих у трагічних подіях 1939-1945 років як у Павлокомі, так і загалом Радянському Союзі.

Після відзначень у Павлокомі присутні вирушили до церкви у Явірнику-Руському, де був охрещений отець Михайло Вербицький, творець музики до гімну України. Там під час панахиди дипломати та інші гості молилися за цивільних українців, які були вбиті в лютому 1945 року в Явірнику. ●

eprasa.pl 5f27c1068a

Шевченківський концерт у Перемишлі

22 березня (16:00) у театральному залі Народного дому в Перемишлі відбудеться шевченківський концерт. Його організовує школа ім. Маркіяна Шашкевича. В програмі – виступи дітей та вчителів з перемиської «шашкевичівки».

Вистава «Мовчазний свідок конфлікту» в Познані

22 березня (18:00) у Познані відбудеться прем'єра вистави «Мовчазний свідок конфлікту» («Niemy świadek konfliktu»). Це документальна монодрама, у якій особиста історія переплітається з драмою сучасної Європи. Її головним героєм та оповідачем є Остап Юнко – молодий представник української громади в Польщі, «чия ідентичність та доросле життя були сформовані трьома критичними переживаннями». Про це читаємо в описі вистави.

Першим таким переживанням стала Революція Гідності, коли Остап був дитиною та жив у Києві. Другим – повномасштабна російсько-українська війна, що триває з 2022 року. Вона знову порушила питання про дім, приналежність та відповідальність. Третім, найособистішим та найболючішим досвідом, була травма, яку Остап пережив у дитинстві.

Ідея, текст, виконання – Остап Юнко.

Проєкт «Моя боротьба. Мовчазний свідок конфлікту» профінансовано з бюджету міста Познань.

Вистава відбудеться в будівлі Бараку культури (Barak Kultury, Al. Marcinkowskiego 21). Вхід на виставу – безплатний.

Відзначення роковин Кобзаря у Бартошицях

21 березня бартошицький гурток Об'єднання українців у Польщі та староста Бартошицького повіту запрошують на благодійний шевченківський концерт. Відбудеться він за участю учнів місцевої української початкової школи ім. Лесі Українки та українського чоловічого хору «Журавлі».

Під час концерту можна буде придбати солодкий частунок. Кошти від продажу будуть передані на допомогу Україні.

Концерт пройде у Бартошицькому будинку культури, адреса: ul. Bohaterów Warszawy 11. Початок – 17:00.

Майстер-класи з писанкарства у Народному домі

Діячі ОУП у Перемишлі заохочують до участі в майстер-класах з писанкарства. Відбудуться вони 21 березня у Народному домі.

«Якщо бажаєте навчитися писати писанки та зазнайомитися з традиційним українським мистецтвом – ці майстер-класи для Вас! Запевняємо яйця, фарби, писачки та все необхідне для написання писанки! Це чудова нагода зустрітися за столом та займатися творчою діяльністю», – запрошують організатори.

Майстер-класи почнуться о 10:00 і триватимуть до 16:00. Відбудуться вони в 3 групах, кожна з яких працюватиме по дві години.

З огляду на велике зацікавлення заходом обов'язковим є запис до груп. Форму для реєстрації на подію можна знайти на фейсбук-сторінці Народного дому.

На кінопремії «Орли» висловили солідарність з Україною

9 березня, під час церемонії вручення польської кінопремії «Орли», її директорка Ізабела Вуйцик закликала присутніх підняти спеціальні картки на знак підтримки українських кінематографістів.

Глядачі підтримали це прохання і у відповідь ціла зала підняла картки з написом «Разом з Україною».

«Це був символічний жест підтримки та надії на те, що невдовзі кінематографісти з України зможуть повернутися додому та знімати фільми, які виправдають їхні мрії та талант. Фільми – вільні від обов'язку документувати війну. Це був один із тих моментів, який показує, що кіно – це не просто мистецтво, це ще й спільнота», – читаємо на фейсбук-сторінці премії.

Під час виступу Ізабела Вуйцик згадала про російське вторгнення в Україну. Зокрема, вона нагадала, що від початку повномасштабної війни польські кінематографісти передавали українським колегам захисне та технічне обладнання, як шоломи, бронежилети й іншу необхідну техніку, аби ті могли документувати воєнні події.

«Наше спорядження врятувало багатьох із них. На жаль, багато хто загинув», – сказала директорка кінопремії.

Своєю чергою присутня на врученні нагород генеральна продюсерка Одеського міжнародного кінофестивалю й співзасновниця Української кіноакадемії Юлія Сінькевич наголосила, що сьогодні особливо важливо підтримувати українських митців і боротися за спільне майбутнє.

Нагадаємо, що польська кінематографічна нагорода «Орли» – це щорічна премія Польської кіноакадемії, яку вперше вручили у 1999 році. Від 2022 року в програмі фестивалю також проводять спеціальний цикл «Орли солідарні з Україною», присвячений українському кіно.

Свято Лесі Українки у Мокрому



7 березня у селі Мокре на Підкарпатті українська громада урочисто відзначила 155-ту річницю від дня народження письменниці Лесі Українки. Сяніцький відділ ОУП у рамах відзначень організував дитячий конкурс малюнку та декламації віршів письменниці.

У події під назвою «Поетичне слово Лесі Українки» взяли участь учні, які відвідують уроки української мови в пунктах навчання в Сяноці, Мокрому, Репеді та Команчі.

Під час заходу було проведено конкурс декламаторів для школярів 4-8 класів та конкурс творчості для найменших учнів 0-3 класу. У ньому виступило кількадесят дітей.

«Кожен виступ був щирим і емоційним, адже юні учасники вкладали у поетичні рядки свої почуття та переживання. Журі уважно оцінило всі роботи й виступи, відзначив-

eprasa.pl 5f27c1068a

ши найкращих нагородами», – розповідає у дописі на своїй фейсбук-сторінці Анна Фаль, вчителька української мови.

Окрім дитячих декламацій, учасники події мали змогу побачити виступ акторки Наталії Довгалюк, яка представила поетичну композицію з творів Лесі Українки «Ось уночі пробудились думки».

Членами журі стали Маріанна Яра, Наталія Довгалюк та Мирослав Гаврилець.

Нагадаємо, що цьогоріч минуло 113 років від дати смерті Лесі Українки та 155 років з дня її народження.

Фото з фейсбук-сторінки Недержавної початкової школи в Мокрому

Книжка про Бахмут бореться за цьогорічну премію імені Ришарда Капусцінського



Премія імені Ришарда Капусцінського є однією з найважливіших літературних премій, які присуджуються в Польщі. Цього року вона відбудеться 17-й раз. 10 березня журі оголосило список із десяти номінантів. Серед них – Мирослав Лаюк зі своєю книгою «Бахмут».

Це збірка репортажів письменника, котрі описують війну та історії людей, які захищають нашу країну. Автор показує, що в місці найзапекліших боїв життя не припиняється: військові одружуються, заводять собак, святкують Різдво і ходять в сусідні посадки колядувати. Мирослав Лаюк був під Бахмутом взимку та в березні 2023 року, коли там точились найзапекліші бої, а більшість текстів, котрі увійшли до книги, письменник готував як матеріали для медіа. Поряд із репортажами у цьому виданні подано окремі есеї з власними переживаннями та роздумами Мирослава Лаюка, про які, зокрема, він розповідав минулого року під час літературного фестивалю «Місто з рікою» у Перемишлі *(на фото)*.

Премію імені Ришарда Капусцінського вручають щорічно з 2010 року. Її присуджують найкращій книжці-репортажу, яка торкається важливих проблем сучасності, спонукає до роздумів і поглиблює розуміння світу інших культур.

Фіналісти 17-ї премії будуть названі наприкінці березня. Переможця журі оголосить 30 травня на Міжнародному книжковому ярмарку у Варшаві, який проходитиме на Національному стадіоні.

Фото Павла Лози

Великий білборд з прапорами Польщі та України у центрі Варшави?

Таку ідею має журналіст і лідер профспілки «Альтернатива» Пйотр Шумлевич. Поляк оголосив збір коштів до свого 50-річчя на білборд із написом «Po tej samej stronie» («На одному боці»), який планують встановити в центрі Варшави.

«Нас намагаються посварити з українцями. Вони хочуть, щоб ми перестали довіряти одне одному та відвели погляд від війни», – читаємо на створеній журналістом сторінці збору коштів на сайті zrzutka.pl (Wielki billboard – Polska i Ukraina po tej samej stronie!).

«Але їм це не вдасться! Польща та Україна на одному боці. Ми є частиною демократичної Європи. Проти тиранії та порушення міжнародного права. За свободу і права людини», – закликає Пйотр Шумлевич.

Журналіст хоче розмістити білборд саме у центрі Варшави, щоб всі його помітили й знали, що польська столиця підтримує Україну.

«Карта моїх розломів»

Український дім у Варшаві, якому вже 22 роки, – це набагато більше, ніж просто дім. Це простір, де українська громада може отримати допомогу та підтримку в дещо незвичний спосіб – її надають через інформаційну, освітню та культурну діяльність. Особливо це відчутно після 24 лютого 2022 року, адже дуже багато українців, у силу незвичайних обставин, опинилосяв новому для них середовищі, не знаючи мови, звичаїв, законів нової країни – Польщі. Тому з перших днів війни в Україні Український дім подав їм руку допомоги. Людям, що тікали від війни, треба було інтегруватися в польське суспільство, тому організація створювала актуальні ініціативи та проєкти. Можна тільки уявити, скільки в це покладено сил та енергії. Поряд з адаптацією в Польщі креативний колектив Дому під головуванням Мирослави Керик сприяє також збереженню української ідентичності. Ось кілька цифр, які ілюструють обсяг виконаної роботи: починаючи від 24 лютого, було проведено 40246 очних консультацій, 87586 консультацій на гарячій лінії, а до мовних курсів долучилося 1112 учасників.

Тим часом 28 лютого в Українському домі відбулася літературна подія – презентація дебютної книжки Назарія Бойчука «Карта моїх розломів». Ідеться про молодого автора з Івано-Франківщини, який шукає себе в поетичних строфах, довіряючи слухачу свої найпотаємніші закутки душі. Поет зачитав присутнім свої вірші, написані раніше і теперішні. У представленій ліриці звучали філософські роздуми Назарія Бойчука: «Про шлях людини через розчарування й біль до прийняття себе та життя…» Майже з кожного вірша можна взяти епіграф, з якого вдасться створити нову поезію. Проте у текстах письменника не було повчання. Це була презентація-сповідь, довіра, живе спілкування. В очах Назарія ми побачили світло, яке може освітити тисячі сердець. А ще автор – чудовий організатор події. Вечір настільки був вдалим і теплим, що ми бажаємо Назарію Бойчуку й надалі творити, вірити, любити.

Модерувала презентацію журналістка, засновниця благодійних поетичних читань «За межі» Каріна Нестер. Музичний супровід запевнила піаністка Софія Горук, а фотографувала подію Софія Столяр. Дякуємо також координаторці Центру зустрічей Українського дому Катерині Питлик.

Мирослава ОЛІЙНИК

Більше новин читайте на сайті: nasze-slowo.pl.
Опрацював на основі повідомлень Павло ЛОЗА

eprasa.pl 5f27c1068a

Петро АНДРУСЕЧКО, Київ

Які наслідки матиме для України війна з Іраном?

Затяжна війна з Іраном – це не надто добрий сценарій для України. Коли Ізраїль та США розпочали операцію проти режиму у Тегерані, українські експерти були одностайні в тому, що така ситуація відповідає інтересам України. Іран є союзником росії, він надав їй «Шахеди» та відповідні технології, які з 2022 року щодня слугують для тероризування українців. Однак ті самі експерти також зазначали, що в інтересах України – аби ця війна була короткою.

Після двох тижнів воєнних дій не видно ознак того, що режим у Тегерані перебуває на межі краху, натомість ескалація дедалі більше дестабілізує Європу. У цій ситуації виграє росія. А це може означати лише одне – кремль матиме додаткові кошти на ведення війни в Україні. За таких обставин Україна змушена вести дуже складну гру, намагаючись використати наявні козирі.

«Що стосується ситуації на Близькому Сході: ми відправили наші команди – три команди, професійні, укомплектовані. Вони на цьому тижні всі три будуть в трьох різних країнах. Перші три країни, куди ми відправили по наших домовленостях, – це Катар, Емірати, Саудівська Аравія», – відповів президент Володимир Зеленський 10 березня на запитання журналістів.

Ще одну групу було відправлено на американську базу в Йорданії. Йдеться про фахівців, які мають допомогти у боротьбі з іранськими дронами.

Однак 13 березня президент Дональд Трамп заявив, що Україна не допомагає США в захисті від іранських дронів у регіоні Перської затоки, а Штати не потребують української допомоги.

«Нам не потрібна допомога у захисті від дронів. Ми знаємо про дрони більше, ніж будь-хто. Насправді, у нас найкращі дрони у світі», – висловився у притаманному йому стилі Трамп в розмові з радіостанцією Fox News Radio.

15 березня Трамп повторив у інтерв'ю для NBC News, що Сполучені Штати «не потребують допомоги» у боротьбі з іранськими дронами. На його думку, президент України – «остання людина, від якої нам потрібна допомога». Водночас Трамп відмовився коментувати, чи прийняли США анонсовану раніше допомогу України щодо антидронових технологій.

Дешеві шахеди – глибша проблема, ніж дорогі ракети

Президент України ще на початку війни з Іраном запропонував поділитися українським досвідом у боротьбі з ударними дронами. 5 березня Зеленський підтвердив, що Україна отримала запит від США щодо захисту від «Шахедів».

Навіть більше, того ж дня Дональд Трамп у коментарі для агентства Reuters заявив, що готовий прийняти «будь-яку допомогу від будь-якої країни».

«Україна готова реагувати позитивно на запити тих, хто допомагає нам самим захищати життя українців та незалежність України. На частину запитів ми вже відповіли конкретними рішеннями, конкретною підтримкою», – висловився Зеленський 9 березня після засідання Ставки головнокомандувача.

Іранські атаки з використанням безпілотників на військові бази та цивільні об'єкти в сусідніх країнах і навіть на Кіпрі виявилися серйозним викликом для протиповітряної оборони.

Через кілька днів після початку операції проти Ірану міністр оборони США Піт Гегсет визнав, що іранські дрони створюють «більшу проблему, ніж очікувалося».

6 березня американське інформаційне агентство Bloomberg повідомило, що Ірану вдалося знищити мобільний протибалістичний радар AN/TPY-2 на авіабазі Муваффак Салті в Йорданії. Він є основним радіолокаційним елементом для передових американських систем протиракетної оборони THAAD і коштує близько 300 мільйонів доларів.

З'явилася також інформація про можливе знищення ще 2-3 таких радіолокаційних систем у Саудівській Аравії та Об'єднаних Арабських Еміратах. Це означало б серйозну втрату та прогалину в американській протиракетній обороні в районі Перської затоки.

Точної інформації щодо засобів ураження, якими Іран атакував ці радари, немає. Проте український портал Defense Express припускає, що для атак могли бути використані саме дрони типу Shahed-136.

13 березня міністр сухопутних військ США Ден Дрісколл в інтерв'ю Bloomberg висловився, що американська армія відправила на Близький Схід 10 тисяч дронів-перехоплювачів Merops.

Унікальний український досвід

США мають найпотужнішу оборонну промисловість, і там постійно триває робота над новими технологіями, зокрема й безпілотними. Проте Україна володіє тим, чого немає у США – унікальним практичним досвідом понад чотирьох років війни з росією.

Згадані американські дрони-перехоплювачі Merops – це ефективна зброя проти «Шахедів». Вони вже з'явилися на озброєнні деяких союзників, зокрема Польщі. Але їхня ефективність стала можливою завдяки випробуванням на найбільшому «полігоні», яким є Україна. Восени 2025 року з'явилася інформація, що ці дрони мають на своєму рахунку вже 1000 знешкоджених «Шахедів».

Україна також володіє кількома добре перевіреними системами власного виробництва проти «Шахедів». росія з осені 2022 року щодня атакує українські міста. Спочатку вона використовувала для цього поставлені Іраном дрони Shahed-136, а нині – вже вироблені в росії їхні модернізовані копії – «Герань-2».

Спочатку Україна боролася з ірансько-російськими безпілотниками так само, як на Близькому Сході, використовуючи всі доступні засоби, зокрема й дорогі ракети. Проте ударні дрони типу «Шахед» коштують кілька десятків тисяч доларів, тоді як ракети до систем Patriot – кілька мільйонів доларів.

По-друге, дрони значно простіші, і їх можна виробляти швидше, ніж ракети до систем Patriot. Відтак запаси протиракет – причому глобальні – тануть швидше, ніж виробляються нові.

Минулого тижня Володимир Зеленський заявив, що протягом перших днів війни проти Ірану на Близькому Сході було використано понад 800 ракет PAC-3 до систем Patriot, головним призначенням яких є нейтралізація балістичних ракет. Натомість Україна за чотири роки російської агресії отримала близько 600 ракет до систем Patriot.

Український досвід у боротьбі з дронами важко переоцінити. Достатньо поглянути на цифри. За даними Інституту національної безпеки в Тель-Авіві (INSS), Іран протягом 11 днів війни використав 2130 ударних дронів для атак на різні цілі на Близькому Сході.

eprasa.pl 5f27c1068a

Для порівняння, в першому тижні березня росія атакувала Україну 1750 дронами. Від початку агресії росія вже використала проти України 57 тисяч «Шахедів». Під час рекордного нальоту з 6 на 7 вересня 2025 року українські міста за одну ніч атакували 810 дронів плюс ракети.

Україна мусила розробити власну тактику відбиття дронових атак, оскільки раніше ніхто не мав досвіду оборони від масованих щоденних ударів із застосуванням безпілотників по містах.

Брак достатньої кількості традиційних засобів оборони змусив до пошуку нових рішень. Минулого року Україна почала масштабно впроваджувати антидрони. Це швидкі безпілотники-перехоплювачі вартістю всього кілька тисяч доларів, якими керують оператори, проте дедалі більше говорять про автоматизацію перехоплення за допомогою штучного інтелекту.

У березні головнокомандувач Збройних сил України генерал Олександр Сирський заявив, що в лютому дрони-перехоплювачі знешкодили 70% усіх збитих російських безпілотників, що атакували Україну. Проте українські експерти звертають увагу на те, що захист від «Шахедів» не може базуватися виключно на антидронах і має складатися з різних елементів, що доповнюють одне одного: мобільних груп зі стрілецькою зброєю, зенітної артилерії, систем дешевих ракет класу «земля-повітря», літаків та гелікоптерів.

Шанс для українських технологій?

Українські експерти від самого початку американсько-ізраїльської операції проти Ірану наголошували, що йдеться про удар по союзнику росії. Саме Іран постачав росії перші дрони типу «Шахед» та інші види озброєння. Відтак послаблення Ірану та його військового потенціалу відповідає українським національним інтересам.

Український військовий блогер Богдан Мирошников 9 березня у дописі в мережі Telegram звернув увагу на те, що, попри позитивну оцінку війни з Іраном, вона все ж не призведе до послаблення російських атак на Україну. Іран уже передав росії відповідні технології, і остання самостійно виробляє «Шахеди» на своїй території.

Водночас у деяких українських коментарях з'явилися побоювання, чи не послабить оборонну здатність України відправлення на Близький Схід українських фахівців. Раніше президент Зеленський запевняв, що така допомога можлива лише за умови, якщо вона не зашкодить оборонним можливостям України.

Натомість відправлення українських експертів на Близький Схід може дати шанс українським компаніям, що спеціалізуються на антидронових технологіях, експортувати свою продукцію.

Представники одного з відомих українських виробників дронів та антидронів – Генерал Черешня – у розмові з BBC Україна підтвердили, що вже отримують багато запитів щодо своєї продукції від різних держав Близького Сходу. Рішення у цій справі залежить від держави, проте представники компанії стверджують, що здатні налагодити постачання без шкоди для безпеки країни.

Володимир Зеленський сподівається, що Україні вдасться підписати із США більшу угоду щодо спільного виробництва дронів.

«Сподіваюся, що, можливо, американські друзі зараз будуть більш схильні до такого рішення, особливо після таких викликів, які ми бачимо на Близькому Сході», – сказав Зеленський в опублікованому 12 березня інтерв'ю для Politico.

Однак після останніх заяв Трампа важко стверджувати, чи справді дійде до цього. Натомість Зеленський підтвердив зацікавленість українськими технологіями та досвідом з боку шести країн Близького Сходу.

Довга війна з Іраном створює додаткові ризики для України

Затяжний конфлікт може зіграти на руку росії. Зростання цін на нафту та дефіцит газу в довгостроковій перспективі можуть збільшити надходження до військового бюджету рф. Крім того, з'явилася інформація про зміни у зв'язку із ситуацією на паливних ринках.

Занепокоєння України та європейських партнерів викликало рішення США тимчасово послабити санкції проти російської нафти. Йдеться про можливість покупки російської сировини, яка вже завантажена на танкери та перебуває в морі.

Українську владу також турбує те, що тривала війна на Близькому Сході може призвести до проблем із постачанням західного озброєння для їхньої армії. Йдеться насамперед про згадані раніше ракети до систем Patriot. Зеленський навіть говорив про можливість бартеру з державами Перської затоки в обмін на українську допомогу в захисті від дронів.

«Ми б хотіли „тихенько" отримати від країн ракети PAC-3 і передати їм дрони для перехоплення», – сказав Зеленський 5 березня.

Українські експерти також вказують на ризик залучення росії до можливого переговорного процесу з Іраном. 9 березня Дональд Трамп провів першу цього року телефонну розмову з владіміром путіним. Темою став конфлікт на Близькому Сході та війна росії проти України.

Трамп назвав розмову «дуже доброю». Однак він додав, що на пропозицію путіна допомогти у врегулюванні конфлікту з Іраном відповів, що той міг би бути «більш корисним, якби закінчив війну між Україною та росією».

Раніше американські медіа писали про передачу росією Ірану розвідувальних даних для ударів по американських військових об'єктах. Трамп публічно применшував значення такої допомоги для Ірану.

Затяжна війна з Іраном також створює для України додаткові політичні ризики у відносинах із США. 5 березня Трамп вкотре поклав відповідальність на Україну за відсутність прогресу в переговорах щодо завершення війни.

На його думку, Зеленський має тепер в розпорядженні «ще менше карт» у перемовинах із росіянами.

«Ми бачимо, що росіяни зараз намагаються маніпулювати ситуацією на Близькому Сході та в регіоні Затоки на користь своєї агресії, а також перетворити удари іранського режиму по сусідах і американських базах фактично на другий фронт російської війни проти України і – ширше – всього Заходу. Цього точно не можна допускати. Злу не можна давати можливостей для координації, але захист життя має бути чітко скоординований», – висловився Зеленський 9 березня.

У Києві розраховують, що українські фахівці на Близькому Сході продемонструють Трампу наявність у України досить сильних «карт». Зеленський заявив про це в інтерв'ю ірландському блогеру Кейліну Робертсону, опублікованому 11 березня.

«Знаєте, це як хороший гравець. Ви можете мати хороші карти, але не треба показувати всім, що у вас це є. Я думаю, що рік тому я теж це мав, але ми цього не показували, а тепер всі розуміють, що ми це маємо», – зауважив Володимир Зеленський.

Втім, існує ймовірність, що Трампа це може не переконати. «Я здивований, що Зеленський не хоче домовлятися. Скажіть Зеленському, щоб він домовився, бо путін готовий домовлятися», – сказав Трамп у нещодавньому інтерв'ю для телеканалу NBC News. ●

eprasa.pl 5f27c1068a

Павло ЛОЗА
Фото автора статті

У Млинах вшанували пам'ять творця музики до гімну України



Традиційно, як і щороку, на початку березня в селі Млини на Підкарпатті вшановували автора музики українського гімну отця Михайла Вербицького. Цьогоріч виповнилося 211 років від дня народження композитора.

Заходи, які відбулися 7 березня, розпочалися з поминальної молитви в каплиці-пантеоні на могилі отця Михайла Вербицького, яку очолили греко-католицькі священники отець Іван Тарапацький, отець Богдан Степан та отець Христофор Блажеєвський.

Під час проповіді парох парафії Різдва Пресвятої Богородиці в Хотинці УГКЦ отець Іван Тарапацький нагадав присутнім про постать творця гімну України. Як зазначив парох, отець Вербицький потрапив у місце, від якого було далеко до таких міських осередків, як Перемишль, Яворів, Львів чи Рава-Руська.

– Усюди далеко. Як це можливо, що його, мовляв, так покарали? – запитував отець Іван Тарапацький. І одразу ж додав, що тільки минулого року, коли проїхав цілим селом Млини, усвідомив, яким воно колись було «гарним і великим», а поруч з ним розташувалися й інші схожі села, як Хотинець з присілками, Ляшки, Кобильниця-Волоська, Краковець, Кальників.

– Це насправді було гарне місце, де були українська культура, історія, пісня. Можна сказати, людина, яка була заслана сюди, могла «витягнути» все, що було в українського народу найкращого. І це зробила, переклала на ноти. Отець Вербицький цю душу взяв саме звідси й передав майбутнім поколінням, – говорив парох із Хотинця.

Нагадаємо, що отець Вербицький служив парохом у Млинах протягом 14 років. У цей час священник створив багато творів, зокрема музику до вірша Павла Чубинського «Ще не вмерла України».

– З його мелодією воюють сьогодні на устах і боронять Україну. І цей дух, котрий взявся з Млинів, був переданий не лише жменьці надсянців, але цілому народові, – наголосив отець Іван Тарапацький.

Після молитви посол України у Польщі Василь Боднар, вітаючи організаторів та учасників урочистості, зазначив, що сьогодні мелодія, створена отцем Михайлом Вербицьким, стала «голосом української незламності, символом державності та внутрішньої єдності».

– Сьогодні, коли світ переживає період глибокої нестабільності, коли піддаються випробуванню міжнародне право, принципи безпеки та сама цінність людського життя, надзвичайно важливо залишатися об'єднаними. Для України єдність – це не гасло, а умова виживання, – сказав дипломат. Водночас він вказав, що музика гімну об'єднує покоління українців незалежно від місця проживання чи обставин.

Василь Боднар додав, що особливо символічним є те, що зустріч із вшанування творця державного гімну України відбувається у Польщі.

– Це країна, яка у найскладніші для України моменти продемонструвала солідарність і підтримку. Українсько-польська співпраця сьогодні є прикладом того, як взаємна повага може зміцнювати партнерство у часи випробувань, – наголосив посол України.

***

Вінки до могили отця Михайла Вербицького поклали Василь Боднар з дружиною Катериною Боднар, генеральний консул України в Любліні Олег Куць, консул





eprasa.pl 5f27c1068a

Анна ВІННИЦЬКА
Фото з архіву товариства «Допомагаємо» та кошалінського гуртка ОУП

«Будемо їздити з допомогою до кінця»

Першою зупинкою екіпажу Балтійського товариства «Допомагаємо» з Колобжеґа, яке вже 35-й раз вирушило з гуманітарною допомогою в Україну, був Миколаїв. Волонтери доставили речі для військової частини, розташованої неподалік цього міста. З одного берега тут стоять російські окупанти, а з іншого – українські війська, тобто берегом проходить «нульова точка».



Спершу учасники гуманітарних акцій підтримували охоплену війною Україну як неформальна група, а тепер – офіційно від імені товариства «Допомагаємо» з Колобжеґа. Їхнім розпізнавальним знаком є відкрита долоня та помаранчевий одяг служб медичної допомоги, у котрий вдягнені волонтери. Вони знову завантажили до країв стару машину швидкої допомоги й інші автівки екіпажу та вирушили на схід України. Серед тих, хто їздить з гуманітарними місіями в Україну, – голова товариства «Допомагаємо» Павел Марек та Тетяна, яка до 2014 року мешкала на Донбасі. У 2016-му вона переїхала до Херсона, а після початку повномасштабної війни – до Польщі й зараз живе у Колобжезі.

– Постійно згадую воєнний кошмар, весь час сумую за рідними, тому коли їдемо з гуманітарною допомогою, то хоча б «одним оком» хочеться подивитися на рідну хату, але, на жаль, це неможливо, – розповідає Тетяна. Її рідні місця перебувають під російською окупацією – від останнього пункту, до якого вони доїхали цього разу, до дому було приблизно 200 кілометрів. В Україні залишилися батьки Тетяни та син, який служить на фронті.

– Миколаїв, Дніпро, Харків, Ізюм... Принаймні для мене це був важливий виїзд. Уперше ми повезли допомогу на 14-й день війни і зразу поїхали до України, не тільки на кордон. Якщо добре пам'ятаю, тоді відвідали Коломию та Житомир, а потім їхали все далі й далі. Від певного часу наші виїзди присвячуємо нашим друзям. Так останню поїздку ми робили на честь нашого друга св. п. Мирона Дунчака, колишнього голови гуртка ОУП у Пшецьміні, який одним з перших повірив нам, запросив на пшецьмінський Польсько-український фестиваль, який організовував саме він. Мирон Дунчак допомагав нам.

10.

України в Ряшеві Василь Йордан, третій секретар Посольства України Василь Мельничук, почесний консул України у Перемишлі Олександр Бачик, який більше двадцяти років дбає про це місце і з ініціативи якого два роки тому повністю відремонтовано каплицю-пантеон.

Принісши квіти та лампадки, пам'ять отця Вербицького вшанували також директорка школи ім. Маркіяна Шашкевича у Перемишлі Йоанна Баран та колишній директор школи Петро Піпка, член управи відділу ОУП у Перемишлі Михайло Шахмат, голова організації «Пам'ять і спадщина» Славомир Цікуй та член організації Степан Боднар, представниця Управління культури, молоді та спорту Стрийської міської ради Юлія Курилишин, пластуни з Перемишля та інші гості. ●





eprasa.pl 5f27c1068a





Продовження з 9 сторінки

Хотілося б сказати: «Мироне, ми далі діємо!» А черговий наш виїзд, до якого вже готуємося, хочемо присвятити також нашому великому другові, який неодноразово нам допомагав, св. п. Генрику Колодієві, почесному консулу України в Щеціні. Пане Генрику, ми, ваші хлопці, будемо їздити з допомогою до кінця, – каже зі сльозами в очах Павел Марек.





Вже сьогодні тих, хто знав почесного консула України в Щеціні, Павел Марек просить допомогти підготувати черговий виїзд на знак поваги до с. п. Генрика Колодія, який називав волонтерів товариства «своїми хлопцями».

До організації гуманітарних акцій Балтійського товариства «Допомагаємо» долучається також українська громада на Померʼї, зокрема управи відділу та гуртка ОУП у Кошаліні, Колобжезі, Пшецьміні та Білому Борі. Останнього разу місцева українська спільнота зібрала понад 400 пакувань мʼясних та рибних консервів, джемів, меду, китайських супів та багато інших продуктів. З цього було запаковано харчові набори для військових частин у Миколаєві, Чернігові, Дніпрі, Ізюмі та Харкові. Кожна отримала величезний пакет, де було по 70-80 одиниць продуктів та особисті речі, зокрема шкарпетки. Павел Марек розповідає, що потрібно було аж три людини, щоб підняти привезені пакунки. Крім того, було підготовлено «пайки виживання», які передано до Миколаєва для 160 осіб, що потребують допомоги. А до того – ще теплий одяг, генератори, чавунні пічки-кози, необхідні ліки для солдатів та багато іншого.

Починаючи з серпня минулого року, це була вже пʼята акція допомоги, організована ОУП у Кошаліні за підтримки місцевих гуртків у Білому Борі, Колобжезі та Пшецьміні. Тогоріч наприкінці серпня на прохання того ж Балтійського товариства «Допомагаємо» вдалося зібрати величезну кількість мила (за один день було передано аж 256 упаковок), пасту та щітки, шампуні й багато інших речей, зокрема колісні візки та ходунки, які також потрапили в Україну. У передсвятковий різдвяний час в рамках акції «Свята без тата» були зібрані вітаміни, солодощі, іграшки, термочашки, ліхтарики та багато інших подарунків для дітей, чиї батьки воюють або загинули в Україні. До того ж Обʼєднання українців у Кошаліні постійно проводить збір необхідних речей, серед яких – спальні мішки, килимки для сну, термоодяг, продукти тривалого зберігання, засоби особистої гігієни, ліки (знеболювальні, протизапальні, вітаміни тощо) та генератори. Їх передають в Україну через Балтійське товариство «Допомагаємо» чи фонд «Магія Карпат», яке очолює одна з найстійкіших волонтерів Перемишля Ольга Соляр. Організатори поїздок дуже вдячні небайдужим за всю підтримку. Тим часом товариство «Допомагаємо» в пам'ять про с. п. Генрика Колодія вирушить в Україну вже у травні. ●

eprasa.pl 5f27c1068a

Григорій СПОДАРИК
Фото автора статті

Шевченківський концерт в Ґурові-Ілавецькому



В ґурово-ілавецькому Комплексі шкіл з українською мовою навчання відбувся шевченківський концерт під гаслом «Розкуйтесь, братайтесь». Захід був присвячений пам'яті жертв російської агресії в Україні та зібрав учнів, учителів, батьків і численних гостей.

У програмі прозвучали патріотичні пісні, поетичні декламації та художні виступи, котрі підготувала шкільна молодь. Головною темою події стала творчість Тараса Шевченка – одного з найвидатніших українських поетів, а також цінності, присутні у його творах. Під час концерту неодноразово підкреслювалося, що послання поета залишається актуальним і сьогодні, особливо в контексті війни, що триває в Україні.

Гостей свята привітала директорка школи Марія Ольга Сич. Вона наголосила, що щорічне вшанування Тараса Шевченка є важливою традицією навчального закладу. «Як кожного року, так і сьогодні в нашій школі вшановуємо пам'ять і велич України, нашого пророка Тараса Шевченка. Його творчість була й залишається надзвичайно важливою та актуальною. Навіть сьогодні, коли Україна переживає страшну агресію росії, слова Шевченка показують дорогу – як українці повинні йти і як боротися», – сказала директорка. Вона також розповіла, що концерт став нагодою не лише згадати постать поета, але й висловити солідарність із тими, хто сьогодні страждає через війну.



До присутніх звернувся й голова Об'єднання українців у Польщі Мирослав Скірка. Він наголосив, що образ Тараса Шевченка є важливим елементом української ідентичності, а такі зустрічі стають як нагодою згадати поета, так і можливістю задуматися над тим, що означає його творчість для сучасних українців. За словами очільника ОУП, світ часто пояснює конфлікти змаганням за матеріальні ресурси, тоді як українці ведуть сьогодні боротьбу передусім за свободу. «Без свободи ми не будемо собою», – зазначив він, додаючи, що саме прагнення свободи є одним із ключових мотивів творчості Тараса Шевченка і важливою частиною української національної свідомості.

Серед почесних гостей заходу був й бартошицький віцестароста Павел Вуйцик. Він теж звернув увагу на значення культури та духовних цінностей у боротьбі за свободу. «Думки Тараса Шевченка показують, що культура – це сила, яку неможливо перемогти. Якщо ми віримо в те, що є в нашому серці й у нашому духові, ніколи не дозволимо собі здатися», – говорив він.

У художній частині концерту учні нагадали про велич і феномен автора «Кобзаря». Молодь підкреслювала, що поезія Шевченка вже понад двісті років надихає українців, пробуджує почуття гідності та любові до рідної землі. Як зазначали юні артисти, так само як весна оновлює природу, поезія великого Кобзаря оновлює людські душі, закликає до чесності, милосердя і щирої любові до свого народу та України.

12.

eprasa.pl 5f27c1068a



Продовження з 11 сторінки

У коментарях для нашого видання учні підкреслювали, що такі заходи дають їм можливість здобувати сценічний досвід, краще пізнавати українську літературу та відчувати зв'язок із культурою. Вони також звертали увагу на те, що творчість Тараса Шевченка залишається актуальною, бо нагадує про боротьбу за свободу, дає надію на майбутнє України.

Одним з учасників концерту була, зокрема, учениця Марцеліна Завадська, яка зіграла роль Оксани з драми «Бояриня» Лесі Українки. Дівчина говорить, що її героїня є українкою, яка після переїзду до москви поступово усвідомлювала, що життя на чужині не може замінити рідного краю, мови, традицій. Учениця підкреслила, що для української меншини такі заходи мають особливе значення, адже не всі навколо розуміють потребу зберігати свою культуру та ідентичність. «Не всі нас розуміють. Ми народилися в Польщі, але відчуваємо себе українцями. Тому для нас головне – бути свідомими, ким ми є, і робити щось, щоб підтримувати нашу традицію», – зазначила Марцеліна.

Своєю чергою вчителі підкреслювали, що виступи учнів показали не лише їхній талант, але й глибоке емоційне переживання творів Тараса Шевченка. На думку педагогів, поезія Кобзаря і сьогодні допомагає молоді краще зрозуміти власну ідентичність, історію та значення свободи. Надія Ортинська, яка працює з учнями в пункті навчання української мови у Кандитах та вихованці якої також взяли участь у концерті, вважає, що такі виступи допомагають дітям відчути близькість української культури. «Шевченко вчить нас думати, любити свою мову й свій край», – упевнена вона. Учителька Сніжана Гусак, котра теж брала участь у підготовці програми, говорить, що метою концерту було показати актуальність ідей поета. «Ми хотіли нагадати, що Шевченко закликав пробудитися і боротися за свободу», – зауважила вчителька. Про значення мистецької частини розповіла й хореографка ансамблю «Думка» Марина Рудишина. За її словами, танець у фіналі концерту символічно показував переживання людей на початку війни й незламність українців: «Ми хотіли показати, що це не зламало людей, і вони йдуть далі, відстоюючи свою мову та ідентичність».

Концерт став не просто мистецькою подією, але й важливим моментом спільної пам'яті та роздумів, нагадуючи, що слова Тараса Шевченка і сьогодні залишаються джерелом сили, надії, віри у свободу України. ●

ПІДЛЯШШЯ

Людмила ЛАБОВИЧ
Фото авторки статті

Українські пісні з Підляшшя у проєкті з репом – уже на платівці

Це захопливе поєднання енергії міського хіп-хопу з емоційністю підляського традиційного співу. Йдеться про музику дуету Максім і Олічка (Maxim & Oliczka). 7 березня в Університетському центрі культури і науки в Білостоці артисти промували свій перший диск «Там» («Tam»).

Прем'єрний концерт відбувся під час заходу «UCKiNauguracja», тобто свята студентської культури, яке символічно відкривало новий розділ у діяльності Університетського центру культури і науки в Білостоці. Ця подія підсумовувала дотеперішню співпрацю з артистами та студентами, а також презентувала нові можливості центру.

З минулого року директором установи є підляський українець Дарій Кришпинюк. «У Польщі є понад 400 вищих навчальних закладів. Таких університетів, як наш, у яких функціонують академічні культурні центри, є тільки 14. Тому Університетський центр культури і науки в Білостоці є унікальним культурним закладом у масштабі всієї країни», – наголошує він на унікальності закладу.

У рамах заходу пройшов огляд колективів і солістів – студентів білостоцьких вищих навчальних заходів, під назвою «The Voice of UwB», тобто «Голос Університету в Білостоці». А на завершення події відбувся прем'єрний концерт дуету Максім і Олічка, на якому прозвучали пісні з першого спільного альбому «Tam».

Максім, тобто Пйотр Максім – це білостоцький репер, музичний журналіст, учитель польської мови, який досі випустив сім сольних студійних альбомів. А Олічка – це Олександра Іванюк, лідерка українського фольклорного гурту «Добрина» з Білостока, вчителька української мови. Їхній спільний проєкт почався рік тому, однак його результатом є вже шість відеокліпів та альбом.



eprasa.pl 5f27c1068a



«Перший раз ми виступили на «Синьому мікрофоні» (конкурс Радіо Білосток – прим. авт.). Це було рік тому. Тоді ми заявили світу, що в нас спільний проєкт. Пройшов рік, і побачив світ уже наш перший диск», – пояснює хіп-хопер.

У творах дуету експресивний реп поєднується з піснями, записаними від сільських співачок на Підляшші, виконаними українською говіркою зі збереженням манери, наближеної до традиційної. Тобто це не лише зіткнення двох віддалених манер співу – хіп-хопу і т.зв. «білого» співу, але й двох мов – польської та української в її різних говіркових підляських варіантах.

«В альбомі є 12 пісень, і всі вони йдуть згідно з календарним роком, тобто ми так старалися, щоб до кожного місяця була приписана одна пісня», – говорить Олександра Іванюк.

Платівка починається з лютого та закінчується піснею «Szczodry wieczór» (говіркою «Щодрий вечур»), яка пов'язана з Новим роком. На концерті відбулося перше живе виконання всіх пісень з альбому. Разом з дуетом виступили й інші артисти, у тому числі дівчата з гурту «Добрина» з Білостока.

«Олічка нас попросила, щоб на концертах ми давали їй вокальну підтримку, бо в піснях є багатоголосся. Крім Олічки, нас є три з „Добрини" – Анетка, Оля і я, і ми вже від року разом концертуємо», – пояснює Емілія Шабаловська.

Альбом дуету доступний в інтернеті на стрімінгах з 6 березня. На офіційному каналі «MAXIM» на YouTube можна також подивитися відеокліпи, записані в рамах проєкту. Одним із місць, де їх знімали, є музей підляських українців Загорода коло села Козлики над Нарвою.

У планах митців – чергові дії, пов'язані з промоцією проєкту.

«Невдовзі з'явиться видання у формі книжки, у якій будуть всі тексти пісень і, що цікаве, польські тексти Максіма будуть перекладені говіркою, з черги говіркою – на польську мову. Дуже важка робота, але завдяки друзям нам вдалося так багато зробити», – підсумовує Олічка.

Дякуючи проєктові, українська народна пісня з Підляшшя доходить до ширшого слухача у мейнстрімі, а що головне – до молодого, який не конче виявляв досі інтерес до народної музики. Цікаво, що на концерті багато людей з публіки дуже добре знало тексти пісень, співаючи разом з Олічкою говіркові фрагменти. Шкода лише, що в медіа часто пропускають формулювання «українська говірка», замінюючи його більше розмитим, порожнім терміном «підляська». Ну що ж… Така останнім часом мода на нібито «підляський діалект». Однак, слухаючи Олічку, нескладно розпізнати мову, якою вона співає. Це простіше, оскільки частина пісень з Підляшшя, які стали основою творів білостоцьких артистів, – це ж місцеві варіанти загальновідомих українських пісень. ●



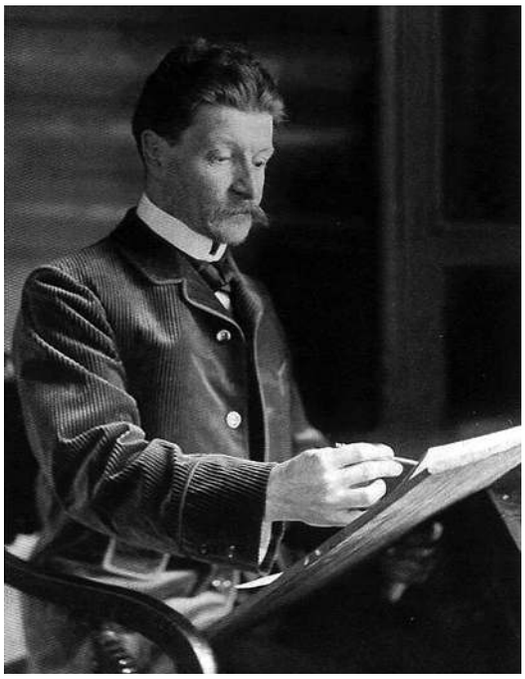
eprasa.pl 5f27c1068a

ІСТОРІЯ

Олександр ЛЮБЧИЧ
Фото з Вікіпедії

В пошуках досконалості і щастя

Ще молодим, сповненим надій, з'явився цей «горобець» в Україні (Wróbel – пол. «горобець»). Стрімко пролетіли роки життя, зробив, що встиг, і залишився в пам'яті людській навічно. Сьогодні, коли згадуємо Михайла Врубеля, душа його незримо із нами, бо віримо, що безсмертна.



Михайло Врубель

Перші мандрівки юного Врубеля

Михайло, який народився 5(17) березня 1856 року у далекому сибірському Омську був слабеньким по здоров'ю. Його батько – фаховий військовий Олександр Михайлович Врубель – мав польське коріння і предків з Білостока. Мати – Анна Григорівна з роду Басаргіних – народила чотирьох дітей, але вижили лише двоє, Михайлик і його старша сестра Аня. Матір втратили ще молодою, коли їй було 23 роки, померла від сухот. Трирічний хлопчик в цей час тільки почав ходити. Дитинство і юність пройшли «на колесах», бо батько по службі часто міняв місце проживання. І скрізь світлий, із кучерявим волоссям та очима, «повними життя і вогню», хлопчик був «кумиром» дівчат. В 1859 році переїхали до Астрахані, де мали родичів, а вже наступного, 1860 року родина опинилась в Україні – у Харкові. Там хлопчик навчився читати і радісно переглядав журнал із яскравими малюнками – «Живописное обозрение». В 1863 році батько одружився вдруге – на Єлизаветі фон Вессель, дворянці німецького походження. На щастя, мачуха добре ставилася до нерідних дітей, більше того, прагнучи зміцнити організм слабкого здоров'ям пасинка, встановила йому особливу дієту. Разом з тим Єлизавета Христіянівна любила музику, театр, добре грала на роялі, що відбилося і на дітях. В 1865 році родина переїхала до Саратова, через два роки – до Петербургу, а в 1869-му – до Одеси. В цьому місті хлопець навчався у Рішельєвській гімназії, яку закінчив із золотою медаллю. Любив природознавство, історію, вчив іноземні і класичні мови, відвідував заняття живопису в приватних вчителів. Згадують про враження, яке справила на юного гімназиста копія фрески Мікеланджело «Страшний суд»: побачивши її на виставці, він відтворив по пам'яті майже всі деталі роботи великого італійця.

Петербург: нове життя і перші самостійні кроки

В 1874 році Михайло Врубель став студентом юридичного факультету Петербурзького університету і зробив це за порадою батька. Останній хотів, щоб син зайнявся справою, яка б давала добрий заробіток і поважність. Проте юнак діяв інакше: поселився на квартирі дядька Миколи Весселя і, користуючись його поблажливістю, повністю запустив заняття. Замість них відвідував кафе і ресторани, різні музеї й театри, шукав нових вражень та знайомств із дівчатами. Намагався й одягатися як «лондонський денді». Все це вимагало великих коштів, тож Михайло став працювати гувернером і репетитором у родинах багатих петербуржців. Потім перейшов до них жити й харчуватися, відпочивав разом із дітьми багатіїв, в тому числі й за кордоном, побував у Німеччині, Франції і Швейцарії. Внаслідок цього в 1876 році повторно залишився на другому курсі, виправдовуючись перед батьком, що хоче зміцнити свої знання. Але наука молодого Врубеля вже не цікавила: він став відвідувати вечірні заняття в Академії мистецтв, куди допускалися всі бажаючі, і все більше малював, в основному ілюстрації до літературних творів та вистав. Захопився і філософією Канта, який особливу роль надавав творчості і місії геніїв у мистецтві. Але претендентові на геніальність потрібен був особливий наставник. І він знайшов його в Академії мистецтв у Петербурзі, куди прийшов вільним слухачем восени 1880 року. А про роботу правника вже й не думав…

Людиною, яка вплинула на Врубеля, був професор Павел Чистяков, родом із селян Тверської губернії. Він не мав великих полотен, проте був великим педагогом. «Буде просто, як напишеш разів сто!» – говорив учням, змушуючи їх все перемальовувати, розбиваючи малюнок на дрібні частини, щоби потім з'єднати і почати спочатку. Портрет власної матері писав років десять і закінчив, бо боявся, що вона помре й не побачить його. Проте він виховав цілу плеяду відомих митців, достатньо назвати хоча б Васнєцова, Полєнова, Сєрова, Сурикова, Рєпіна… Серед них і Врубель, який запам'ятав роки перебування в Академії як найсвітліші у мистецькому житті. Від них залишився, зокрема, акварельний малюнок «Бенкетуючі римляни» (1883), і хоча він не завершений, але видно, як ретельно вимальовував Врубель деталі. Літній патрицій заснув у бані, а два інші, молодші – виночерпій та гравець на кефарі, лукаво переморгуються біля нього. Дрібний побутовий епізод із далекого минулого, але яка життєва правда у ньому! Тож коли в Петербург із Києва приїхав професор Адріан Прахов, аби взяти когось зі студентів для реставрації соборів до 900-річчя прийняття християнства, Чистяков, не задумуючись, запропонував Врубеля. Юнак – стрункий, дуже коректний, одягнений в мундир зі шпагою (хоча більшість студентів її у побуті не носила) сподобався Прахову. Домовилися, що він, не закінчивши Академії, поїде до «матері міст руських».

eprasa.pl 5f27c1068a

Київ: здобутки й розчарування

В травні 1884 року Михайло Врубель, якому не було ще й тридцяти, з'явився у Києві. Місто розкинулось на пагорбах Дніпра, потопало в зелені, уквітчаній банями церков, виблискуючих під сонцем. Після похмурого Петербургу юнак був зачарований. «Який, одначе, гарний Київ! – писав він. – Шкода, що я тут не живу. Я люблю Київ!» Він поселився на квартирі художника Миколи Мурашка і разом з учнями його Рисувальної школи взявся за відновлення внутрішніх стін Кирилівської церкви (XII ст.). Потрібно було намалювати чи підмалювати на стінах близько 150 фігур, створити чотири зображення в іконостасі, а ще – відновити малюнки втрачених чи пошкоджених ангелів у куполі Софійського собору. Роботи багато, заплатять мало (Прахов економив на студентові), але останній був сповнений сил і енергії, бо торкнувся мистецтва, яке пов'язало його із художниками далекої доби. Душа співала, коли відтворював втрачені фрески під куполом найдавнішого собору Русі: адже цим до нього не займався ніхто! Співав і Врубель, коли увечері, на чаюванні в Мурашка, збирався гурт людей. «У розчинені вікна мезоніну, – згадував господар, – ми чули популярні тогочасні романси», які виспівував молодий чоловік. Він закохався, і та, про яку думав, була недалеко. Влітку того ж року Прахов запросив Врубеля пожити у нього на дачі, і останній радісно погодився. Йому сподобалась гарна, освічена і розумна жінка – Емілія Прахова. І хоча вона була не лише старшою на декілька років, а й матір'ю трьох дітей, Врубель став упадати біля неї, а потім зізнався у коханні. Жінка спочатку відбувалася жартами, просила не поводитися «по-дитячому», але самому Прахову це набридло. Він запропонував Врубелю поїхати до Венеції та Равени, щоб перебрати досвід тамтешнього оформлення соборів, і дав на це гроші. Восени 1884 року юнак поїхав, але весною наступного повернувся: його кохання аніскільки не згасало. Згадують – навіть попросив Прахова дозволити Емілії вийти за нього. Закінчив чотири ікони, намальовані на цинкових пластинах, оброблених соляною кислотою – «Христос», «Кирило» та «Афанасій» Олександрійські, «Богоматір із немовлям». Остання вразила усіх – рисами свого засмученого обличчя, великими очима, устами дивно нагадувала Емілію Прахову, а малий Ісус – її доньку Олю. Але ікона виконана майстерно, це був образ гарної, земної жінки, а не іконописної святої. Так само, як і його композиція «Зішестя Святого Духа на апостолів» (1885) на хорах Кирилівської церкви. Врубелівські «Богоматір» і світська «Дівчинка на тлі перського килиму» (1886) мало відрізняються, хіба що своїм антуражем. Може, через це Врубеля й не запросили для створення ікон величного Володимирського собору: в його творах не було потрібної величі й канонічності. А може, й дійсно зіграла свою роль історія з Праховою? «Дивний Врубель» ставав усе більш екстравагантнішим: пошив одяг венеціанця XVI століття і блукав по місту, дивуючи перехожих, чи вимазував носа зеленою фарбою і приходив у гості до Прахових. На зауваження відповідав, що чому б чоловікам не робити так, адже жінки користуються косметикою. Художник Коровін звернув увагу на смуги по його тілу, і Врубель зізнався, що різав себе через нерозділене кохання. Він страждав, нікому не говорив про це і нарешті у 1889 році залишив місто.

Москва: «демонізація» життя та її наслідки

В Москві опинився випадково: одні пишуть – поїхав за якоюсь циркачкою, інші – був проїздом із Казані (де захворів батько). Доля звела Врубеля із відомим мільйонером-меценатом Савою Мамонтовим, у садибі якого (в Абрамцево) збиралась російська інтелектуальна й культурна еліта. Художник поселився у нього і, користуючись можливістю, став творити свого «Демона». Врубель задумав його ще в Києві, але остаточно персонаж викристалізувався тут: на рожевому тлі, в золотистих променях зникаючого сонця, в глибокій задумі, переживаннях і сумнівах – «Демон сидячий» (1890). Але це не якась нечиста сила, а жива душа (даймон) – гарний, фізично сильний, але морально зломлений і пониклий юнак. За ним – кам'янисті «квіти», зображені у вигляді різнокольорової мозаїки. В картині втілено все, що переживає людина, бо «всі дні її – муки, а смуток – робота її, і навіть вночі її серце спокою не знає». А все тому, що й уві сні душа не відключається – бачить дивні видіння, мандрує іншими світами, робить те, що не під силу їй, неспаній. В картині Врубеля втілений нереальний і реальний, справжній сенс людського буття. Душа намагається знайти його, щоб стати по-справжньому щасливою, здається, знаходить і… знову втрачає. Аж поки назавжди не залишає цей світ. Останній період життя Врубеля важчий, ніж перші. Він багато працює, створює ілюстрації до книжок, декорації для театру, картини, панно, захоплюється керамікою – за його ескізами виготовляють різні предмети і прикраси для садиб багатіїв. На початку 1896 року знайомиться із оперною співачкою Надією Забілою, яка покоряє його своїм голосом, і художник пропонує вийти за нього. Бентежить різниця у віці – йому 40, їй – 28, а ще нашіптування «доброзичливців», які переконують, що «Врубель п'є, безладно ставиться до грошей, а заробляє рідко та випадково». Незважаючи на це, співачка погоджується: 28 липня 1896 року вони вінчаються. Художник захоплений своєю обраницею: робить ескізи її костюмів, оформлення вистав, відвідує їх. Пише декілька портретів артистки і відому картину «Царівна-Лебідь», хоча… очі останньої нагадують Прахову. І знову повертається до «демонської» теми, пише нову картину – «Демон, що летить» (1899). В 1901 році народжується син Сава, але із так званою «заячою губою». Від потрясінь Михайло Врубель вирішує розправитися зі своїм персонажем. Він пише останній варіант «демоніани», на цей раз «Демон поборений» (1902). Картина займає усю стіну невеликої кімнати, світло падає на неї, вона аж світиться від бронзової фарби, домішаної до інших кольорів. Тема страшна: зламані крила, розкидане пір'я, скручене тіло, і ледве можна розібрати, де голова «демона». Але коли «Демон поборений» з'явився на виставці, то художник взагалі втратив спокій: яскраві кольори через різницю в освітленні зникли! Врубель щодня ходив у картинну галерею, намагався виправити дефекти, та даремно: «демон» змінював обличчя, немов насміхався над ним, але потрібної йому досконалості художник не досягав. Врубель втратив розум і потрапив до психіатричної лікарні. Не стало й сина, який не дожив і до трьох років. Останні роки життя художник провів у різних лікарнях, малюючи щось, аж доки не втратив зір. Всі лікарі, починаючи від знаменитого Бехтєрєва, прийшли до висновку, що в нього «прогресивний параліч» на тлі ускладнень від захворювання сифілісом. Змучений художник вже думав про те, як пошвидше залишити цей остогидлий світ, і 1(14) квітня 1910 року це сталося. А через три роки вірна подруга Надія Забіла відправилася за ним – на пошуки великого і таємничого, іншого світу. ●

eprasa.pl 5f27c1068a

Марко ПОСТІВ-ЯРУГА

Ци видно конец великого поста?

Піст што лем ся зачал (23 лютого по-старому, а по-новому тыжден скорше, адже 16 лютого), а я юж зьвідую ся як довго треба ищы постити. Не єм атеістом, од аґностицизма тіж стороню и не думам накликувати до непощыня. Ґностиком тіж не єм, хоц барз добрі знам, же все будут люде, котры од мяса и высокопроцентовой воды не будут сторонити ани в Велику Пятницю. Кличу разом з Церквом до посту, молитвы и милостині, до милосердя во всякым роді и то не лем в великым пості.

Кєд справжній має ся зачати то східна Церков все рік в рік кладе нам до головы тоты самы слова. В Неділю Закхея в апостолі св. Павло стверджат, же мы сме: *поклали нашу надію на Живого Бога, який є Спасителем усіх людей, а особливо вірних* (1 Тим. 4, 10.). В Неділю Митаря и Фарисея дає нам на віцкы: *усі, що хочуть побожно жити у Христі Ісусі, будуть переслідувані* (2 Тим. 3, 12.), а в Неділю Блудного Сына бесідує, же: *все мені вільно, та не все користне. Все мені вільно, та я не дам нічому заволодіти мною* (1 Кор. 6, 12). В Сиропусну Неділю каже наложыти на ся «зброю світла», котра поможе нам в борбі зо злом. Маме поводити ся чесно и не лем себе охороняти щытом любови: *Слабкого в вірі приймайте, не вступаючи з ним в суперечки* (Рим. 14, 1.) и напоминат о справжнім лици поста: *Хто їсть, хай не гордує тим, що не їсть; а хто не їсть, хай не судить того, що їсть, бо Бог його прийняв* (Рим. 14, 3.). Християн жыючых в Коринті тіж просил, жебы всперали ся взаімно: *коли їжа спокушує брата мого, то повік я не істиму м'яса, щоб не спокусити брата мого!* (1 Кор. 8, 13). Адже в розуміні св. Павла піст для справжнього християнина не єст метом, постиме не для посту, стримуваня ся од ідла має лем помочы осягнути мету нашого спасіня. Перестерігат перед лицемирскым пощыньом (Мт. 6, 16-18.), адже не посыпуйме голов попелом, а намастме єй пахощами и гмыйме лице, а кєд стрінеме будущого в потребі най ліва рука не знає, што робит правиця наша (Мт. 6, 1-4.). Не єст найважнішше ци стримуєме ся од ідла ци ні, найважнішше ци стрімиме до Бога, до Сонця сонц, маме хоц дакус наближыти ся до джерела вшыткых благ, до нелицемирной любови до вшыткого во вшыткім.

Церков власно тепер нагадує слова кєруваны до апостолів зьвідуючых ся Ісуса чом не могли выгнати біса, хоче жебы сме не забывали о тім. Месия одповіл, же єст такє лихо, котрого мож побороти лем молитвом и постом, адже треба молити Бога о поміч так міцно як нянько хлопця згаданого св. Матейом (Мт. 17, 14-21.). Не стыдайме ся просити Бога о поміч, просме в глубині серця (Мт. 6, 5-15.) и вірме, же тото, о што в молитві просиме, отримаме. Кєд молитву потужыме постом, то и демони будут нас слухати. Так буде, кєд наша віра буде величыны хоц бы найменшого зернятка – адже гірчыці. Піст не єст гіркым, а молитва ярмом, піст, молитва и милостиня то колеса, на котрых скорше може осягнути мету, найскорше будеме на ній, кєд піст, молитва и милостиня будут получены зо собом любовю и наоливлени ньом. Колиси мама принесли (не знам одкале) невеликий образ трьох сестер – Віры, Надії и Любови и завісили го в хыжы, на почеснім місци. Оповідали, же сестры в іменах носят найбільшы християнскы прикметы, з котрых найважнішша єст посьлідня. Нагадали прекрасний гымн св. Павла бесідуючый о любови, бесідуючый, же: *Любов довготерпить, любов милосердить, не заздрить, не звеличується, не надимається, не поводиться нечемно, не шукає тільки свого, не рветься до гніву, не думає лихого, не радіє з неправди, а тішиться істиною, усе зносить, усьому вірить, всього сподівається, усе терпить! Ніколи любов не перестає! Хоч і пророцтва припиняться, і мови замовкнуть, і знання скасується. Бо ми знаємо частково, і частково пророкуємо* (1 Кор. 13, 4-9). Адже в намірах сіяня блага маме быти сталы и не піддавати ся злому, а в діяню благ консеквентны.

Барже тяжыт нам піст наложеный на нас 24 лютого 2022 р. путінівском росийом. Думал єм, же глони ся скінчыт, але ні. Новий рускій самозванец в трьох днях хотіл воскресити могутніст царской імперії, але Бог справил, же од штырьох років гряде в сторону аду. Монахы московского патріарха з печер Печерской Лаври вышли по трьох роках, адже не зможут юж мощів киівскых святых высылати до ворожых окопів. Просме Бога, жебы цілий Киів и вшыткы підчынены йому украінскы землі, звільнены были од ворогів мирного жытя. Мене не чудує, же чудачне, рускє сво ищы ся телепле, гнеска тіж не бракує Станиславів Вокульскых (головний герой «Лялькы» Болеслава Пруса), люди маєтку дорабляючых ся на війні. Все, не лем гнеска на войні єдны тратят маєток и жытя, а другы барз скоро ся богатят. Богу треба дякувати за то, же росия створила своіх Вокульскых, страх подумати, што бы было, кєд міліярды не пішли бы на іхні палацы и яхты а на танкы и гарматы. Україна нехотячы стала ся досьвідчальным поліґоном, де мож справдити придатніст новых родів зброі. Сьвіт нибы помагат, але лем так жебы: *Ще не вмерла Україна*, жебы борони Боже не встала з колін и не поторощыла глиняных ніг руского Ґолята.

Лемківска Ватра в Ждині
Łemkowska Watra w Zdyni
17–19.07.2026

eprasa.pl 5f27c1068a

Не лем Кытай стосує ся до старой приповідкы, кєд ся сусіде медже собом бют, не мішат ся до іхнього спору, лем спокійні жде, котрого з них принесут воды часу. Нам ждати не вільно, мир то не весна, сам до нас не приде. Треба діяти, не важне кілко талантів маме од Бога, каждий мусит діяти на міру отриманых дарів, товды нихто нам іх не одбере, мир и полагода будут з нами, покля з нами Бог. Кєд ся од Бога одвернеме, останеме сами ничым найменшый пальчык. Мерзит нас, же війна фурт ищы ся тягне, затягує ся, бо сут державы и фірмы ґіґанты, котры находят способы робліня ґешефтів з росийом, хоц нибы то обложено єй ембарґом. Сут такы, котрым аджи залежыт, жебы война скоро ся не скінчила, бо хочут на ній більше заробити, но и росия буде слабша. То нич, же на іхнім заробітку єст кров невинных люди, прецін юж старинны Римляне бесідували, же: *Pecunia non olet*.

Знающы історию, мают перевагу, бо на вшытко, што ся діє в Україні и на світі, позерают з горы (а з горы видно дальше, адже більше). Декого мерзит поведінка Поляків стоячых на скрайній правій стороні сцены політычной (на жаль, сут медже нами такы, котры голосували бы на них). Для мене то нич нового, юж Роман Дмовский, кладущый іхні основы, Польщу хотіл будувати в опертю о царску росию, ендекы все голосно бесідували, а іхні нащадкы як мантру повтаряют, же: *języka ukraińskiego ani Ukrainy nigdy nie było i nie będzie*. Жыют споминами величыны давно минулой и надіют ся так само як и путін, же історія колесом ся крутит. Жыют в своім світі и не дотерат до них мудріст выповіджена юж старинныма Греками. Не вірят, же минуле ся юж не верне, Італия єст невелика, Франция тіж не єст така як за Кароля Великого ци Наполеона Бонапарте, вірят, же зас буде нова велика росия, ци *III Rzeczypospolita od morza do morza* (та ідея триморя може ся здійснити). Римляне не милили ся бесідуючы, же: *Historia magistra vita est,* розуміл сесе Ярослав Мудрий, закладаючы школу для своіх діты, завдякы котрій його дівка Анна, пізнішша королева Франциі, знала писати и чытати, а єй муж підписувал ся крестиком. Чыта-ла Євангелию з Ремс, котру до Франциі в 1051 р. привезла з Києва. Находит ся в ній єй підпис, сесу книгу находящы ся до гнеска во Франциі путін фалечні назвал русском книгом (росиян чудачні тягне, так як и гітлерівців, до подвійного «с»). Нам не треба припоминати, же чловек не годен два разы глойти до той самой рікы, вшыткым відоме єст, же воды в нєй плинут, же кєд з рікы вийдеме и зас в тім самім місци глойдеме до нєй, сут юж іншы. Кєд підеме за водом, як в молодости за корабликом з лубика, то хоц вода буде тота сама, але берегы будут іншы. Адже Грекы правду повідали бесідуючы, же: *Πάντα ῥεῖ*. Тому не перечыме, бо яко гірнякы барз добрі знаме, же не лем велика ріка часом русло змінит.

Гнеска треба нам більше постити и фурт Бога молити, жебы по україньскій землі достойне закарпацкє «Пливе кача по Тисині…» не лунало так часто як дотля. Не нарічме, а все в серци майме Ісусову пересторогу: *Ніхто двом панам служити не може* (Мт. 6, 24.) и тото што пак апостолам рюк: *Просіть – і буде вам дано, шукайте – і знайдете, стукайте – і відчинять вам; бо кожен, хто просить – одержує, хто шукає – знаходить, а хто стукає – відчинять йому* (Мт. 7, 7-8.). Адже, просме, шукайме и стукайме. Терпеливо ждийме миру як весны, знаме, же приде, чуєме тото по кістьох, та по тім, што ся в природі діє. Не знаме коли приде, але барз добрі знаме, же приде. Не ждийме безчынні аж мир сам до нас завитат. Не вшыткы знают, же шкільна історія не брехала бесідуючы, же Ленін з царской баниции до Росиі вернул зо Швайцариі и был іскорком великой жовтневой революциі. Змовчано лем, же його поворот всперали Німці, же Володимир Ліч Ленін, так само як и пак Адольф Гітлер, співпрацювал з німецком тайном поліцийом. Адже памятайме, же совіцка революция и фашызм зродили ся на фали повсякденного жданя миру, свободы и добробыту и не дайме звести ся аґітаторам. Ждийме миру для миру, адже мирного жытя зо вшыткыма людми и з Богом, сторонме од борбы о выімаґінувану, чысто чловечу, лукаву справедливіст. ●



eprasa.pl 5f27c1068a

Ельблонзький відділ Об'єднання українців у Польщі запрошує на

58-й Дитячий фестиваль української культури ім. Мирона Сича

9-10 травня 2026 року
Театр ім. А. Севрука в Ельблонзі, вул. Театральна 11

Заявки про участь дітей просимо надсилати до 10 квітня 2026 року за посиланням https://forms.gle/d9cD5o2bGp1muAgs6, або скануйте QR-код

Час виступу кожної групи – не більше 15 хвилин.
Кількість дорослих опікунів – 1 опікун на 15 дітей.
Організатори забезпечують нічліги і харчування. Транспорт учасників – за свій рахунок.
Організатори залишають за собою право до скорочення програми.
В разі проблем з доступом до форми та іншими питаннями звертайтеся до:
Мирослав Притула – elblag@ukraincy.org.pl
605-295-005
Ігор Сулим – ihor.sulym@ukraincy.org.pl
668-425-572

Чекаємо вас!

Організатори





Управа Кошалінського відділу
Об'єднання українців у Польщі
Дирекція Загальноосвітнього ліцею у Білому Борі ім. Т. Шевченка
Управа фонду ДЕКА, яка веде
Початкову школу ім. Т. Шевченка в Білому Борі
запрошують на

VII УКРАЇНСЬКИЙ ДИТЯЧИЙ ТАБІР,

який відбудеться **27 червня – 5 липня 2026 року** (9 днів) в **БІЛОМУ БОРІ**.

Організатори забезпечують:
► нічліги та харчування (сніданки, обіди, вечері),
► опіку інструкторів,
► добрі умови,
► екскурсії – поїздки до озера та моря,
► спортивні змагання,
► навчання українських пісень
► та інші атракції.
Приймаємо зголошення дітей від III до VIII класу початкової школи.
Кількість місць обмежена.
Контакт і зголошення – домівка ОУП в Кошаліні:
тел. **94 342 64 70** або **503 005 378**,
електронна адреса:
koszalin@ukraincy.org.pl
roman.bilas@ukraincy.org.pl

Запрошуємо!

eprasa.pl 5f27c1068a

Об'єднання українців у Польщі, Об'єднання лемків, управи гуртків в Ґожові та Любуський музей ім. Яна Декерта в Ґожові запрошують до участі в 53-му Загальнопольському конкурсі писанок ім. Михайла Ковальського.

Писанки, найменше п'ять зварених «на твердо» або видмушок, добре запаковані (найкраще в призначених до торгівлі тектурових коробках), просимо надсилати до 16.03.2026 за адресою:

Muzeum Lubuskie im. Jana Dekerta «Spichlerz», ul. Fabryczna 1, 66-400 Gorzów Wielkopolski

з дописком «konkurs pisanek».

Пакет просимо позначити написом «ostrożnie szkło».

В середину просимо покласти картку, на якій буде ім'я, прізвище, адреса, вік автора та інформація про регіон походження використаних писанкарських узорів. Нагороджені писанки експонуватимуть на виставці в Любуському музеї ім. Яна Декерта, відкриття якої відбудеться 29.03.2026.

Публічне завдання співфінансується з бюджету міста Ґожова-Великопольського

1,5 % на Українську школу в Бартошицях

Звертаємося зі щирим проханням до людей доброї волі, яким небайдужий розвиток українського шкільництва в Польщі, перерахувати 1,5 % прибуткового податку за 2025 рік.

Ваша допомога є надзвичайно важливою для реалізації навчально-виховних завдань Української школи в Бартошицях, а також для проведення заходів, спрямованих на розвиток і збереження української національної ідентичності.

Саме завдяки вашій підтримці наші художні колективи мають змогу брати участь, зокрема, у дитячих фестивалях у Кошаліні та Ельблонзі, культурних оглядах в Ольштині, краєзнавчих екскурсіях і багатьох інших заходах, популяризуючи українську культуру.

Щиро дякуємо ВАМ за дотеперішню підтримку.

Під час подання податкової декларації у відповідному пункті щодо перерахування 1,5 % податку просимо вказати такі дані:

Stowarzyszenie «Kałyna»
KRS: 0000208516

Любомира Тхір, директорка
Початкової школи № 8 ім. Лесі Українки
з українською мовою навчання в Бартошицях,
управа Товариства «Калина»

Вельмишановний Пан
Професор д-р габ. Ростислав Жерелик!

З нагоди 70-річчя від дня народження прийміть найщиріші вітання та слова глибокої пошани від Українського історичного товариства в Польщі.

Щиро дякуємо Вам за багаторічний внесок у розвиток історичних досліджень, за сприяння науковому діалогу та співпраці між науковими середовищами Польщі й України, а також за Вашу цінну діяльність і працю на користь Українського історичного товариства в Польщі.

Бажаємо Вам, Пане Професоре, міцного здоров'я, невичерпної енергії, подальших наукових успіхів і всілякого благополуччя в особистому житті.

З глибокою пошаною,
Українське історичне товариство в Польщі

Шановні батьки, вчителі та друзі Комплексу загальноосвітніх шкіл № 2 ім. Маркіяна Шашкевича в Перемишлі

Розраховуючи доходи за 2025 рік, кожен з Вас може передати 1,5% податку на громадські організації. Щоб підтримати нашу школу, будь ласка, заповніть форму PIT і вкажіть:

номер KRS: **0000207472** cel szczegółowy: **99890**

Перерахування 1,5% податку жодним чином не обтяжує платника податків.

Ми розраховуємо на Вашу доброзичливість!

Гарантуємо, що отримані кошти будуть повністю використані на потреби дітей і школи. Дякуємо Вам!

З великим сумом прийняли ми вістку
про відхід до вічності
бл. п. Софії Попович
матері високопреосвященного владики Євгена Поповича,
архієпископа і митрополита перемисько-варшавського
Української греко-католицької церкви у Польщі.
Єднаємося в болю з митрополитом і рідними Покійної.
Нехай спочиває в мирі.
Вічная пам'ять!

Перемиський відділ Об'єднання українців у Польщі
Фонд Український народний дім у Перемишлі

Наше Слово **Adres:** Redakcja "Nasze Słowo", ul. Kościeliska 7, 03-614 Warszawa, tel.: **biuro redakcji** – tel./fax 22 677-88-10 / +48 661-420-649, redaktor naczelny – 22 677-88-11, sekretarz redakcji – 22 677-84-46, redakcja – 22 677-84-45. **E-mail:** redakcja@nasze-slowo.pl, prenumerata@nasze-slowo.pl, ogloszenia@nasze-slowo.pl Internet: www.nasze-slowo.pl **Kolegium Redakcyjne:** Piotr Tyma, Paweł Łoza, Tetiana Daniuczenko, Anastazja Krawczuk. **Zespół redakcyjny: pełniący obowiązki redaktora naczelnego** – Paweł Łoza, **sekretarz** – Tetiana Daniuczenko, **redaktorzy** – Igor Szczerba (Warszawa), Anna Winnicka (Koszalin), Grzegorz Spodarek (Kętrzyn), redaktor stylistyczny – Anna Russu, redaktor techniczny – Olga Michaluk, **biuro redakcji** – Katarzyna Stepan. **Współpracownicy:** Anastazja Krawczuk (Warszawa), Stefan Migus (Olsztyn), Piotr Andrusieczko (Kijów), Ludmiła Łabowicz (Białystok), Olena Humeniuk (Kijów), Daryna Popil (Warszawa), Władysław Graban (Krynica Zdrój), Piotr Wirchniański (Gładyszów).
Wydawca: Związek Ukraińców w Polsce, ul. Kościeliska 7 03-614 Warszawa, tel.: 22 679-96-77 (sekretariat), E-mail: sekretariat@ukraincy.org.pl, biuro@ukraincy.org.pl Internet: http://ukraincy.org.pl **Fotoskład:** Redakcja „Nasze Słowo" **Druk:** Drukarnia „Efekt". Nakład 1400 egz. Pismo dofinansowano ze środków budżetu państwa Związek Ukraińców w Polsce, ul. Kościeliska 7, 03-614 Warszawa.
Konto bankowe dla wpłat w PLN: 47 1160 2202 0000 0000 5515 6292
Konto bankowe dla wpłat w EURO, CAD: IBAN: PL47 1160 2202 0000 0000 5515 6292 BIC/S.W.I.F.T.: BIGBPLPWXXX Bank Millennium S.A., ul. S. Żaryna 2a, 02-593 Warszawa,
Konto bankowe dla wpłat tylko w USD: IBAN: PL20 1160 2202 0000 0000 5515 6196 BIC/S.W.I.F.T.: BIGBPLPWXXX Bank Millennium S.A., ul. S. Żaryna 2a, 02-593 Warszawa.

Poglądy autorów publikacji nie zawsze są zbieżne z poglądami redakcji. Za wiarygodność faktów odpowiadają autorzy. Redakcja nie zwraca tekstów nie zamówionych oraz zastrzega sobie prawo ich redagowania, skracania i zmiany tytułów. Koresponduje z czytelnikami tylko na łamach tygodnika. Rozpowszechnianie materiałów z „Naszego Słowa" wyłącznie za zgodą redakcji. Za treść ogłoszeń i reklam redakcja nie ponosi odpowiedzialności.

„Nasze Słowo" dostępne jest w oddziałach Poczty Polskiej, w wybranych EMPiK-ach oraz w wydaniu internetowym www.eprasa.pl/news/nasze-slowo.

Publikacje wyrażają jedynie poglądy autora/ów i nie mogą być utożsamiane z oficjalnym stanowiskiem Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji. Statti виражають точку зору авторів і не можуть уособлювати офіційну позицію Міністра внутрішніх справ та адміністрації.

eprasa.pl 5f27c1068a



eprasa.pl 5f27c1068a